

مجله علمی ادراک

پیش‌بینی درصد موارد مرگ و میر بیماران بستری در بخش مراقبت‌های ویژه با تکنیک *APACHE IV* و *MPM*

**** نسیم بهرامی

*** محمد علی سلیمانی

* مهناز عابدینی‌فر

° زهرا طیبی

چکیده

مقدمه: از سیستم طبقه‌بندی شدت بیماری‌ها با عنوان *APACHE IV* (Acute Physiology and Chronic Health Evaluation IV) و *MPM* (Mortality Probability Map)، به شکل وسیع برای پیش‌بینی میزان مرگ و میر بیمارانی که با تشخیص‌های مختلف در بخش مراقبت‌های ویژه بستری شده‌اند، استفاده می‌شود. این شاخص‌ها به عنوان یک ابزار استاندارد برای بررسی مدت اقامت بیماران در بخش، ارزیابی کیفیت مراقبت‌های ارائه شده و شناسایی بیماران مزمن در مطالعات در نظر گرفته می‌شوند.

هدف: این مطالعه مقایسه پیش‌بینی درصد موارد مرگ و میر و مدت اقامت بیماران بستری با تکنیک *APACHE IV* و *MPM* در بخش مراقبت‌های ویژه بوده است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه مقطعی، تمامی بیماران بستری در بخش‌های *ICU* دو مرکز آموزشی درمانی طی ۶ ماه از سال ۱۳۸۹ به صورت سرشماری مورد مطالعه قرار گرفتند. بعد از اعمال معیارهای خروج، اطلاعات ۲۴۰ بیمار با استفاده از پرسشنامه، ابزار *MPM* و *APACHE IV* جمع‌آوری شد. تجزیه و تحلیل آماری به کمک *SPSS* نسخه ۱۷ و با استفاده از شاخص‌های توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی نظیر آزمون تی مستقل و رگرسیون لجستیک استفاده شد. سطح معنی‌داری کلیه آزمون‌ها کمتر یا مساوی ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: از ۲۴۰ بیمار بستری در بخش *ICU*، ۱۵۹ نفر (۶۶/۳ درصد) زنده ماندند. میانگین نمره *APACHE IV* بیماران $19/07 \pm 50/62$ بود (حداقل ۱۳ و حداکثر ۹۸). میزان مرگ پیش‌بینی شده با استفاده از *APACHE IV*، ۱۱/۸۱ و با *MPM*، ۳۹/۶۲ درصد بود؛ در حالی که میزان مرگ مشاهده شده ۳۳/۷ درصد بود. میانگین نمره *APACHE IV* (Score) در بیمارانی که زنده ماندند ۴۴/۹۴ و در بیمارانی که فوت کردند ۶۱/۷۷ بود که اختلاف موجود از نظر آماری معنی‌دار بود ($P = 0/000$). میانگین نمره *MPM* در بیمارانی که زنده ماندند $36/91 \pm 34/91$ و در بیماران فوت شده $42/55 \pm 48/85$ بود ($P = 0/013$).

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه نشان داد که *MPM* و *APACHE IV* قادر خواهند بود که میزان مرگ و میر بیماران بستری در بخش مراقبت‌های ویژه را پیش‌بینی کند اما *MPM* ابزار مؤثرتر و مفیدتری است. این ابزارها و سایر ابزارهای طبقه‌بندی شدت بیماری‌ها همچنین در پیش‌بینی روند درمان بیماران بستری در بخش مراقبت ویژه مفید خواهند بود، اگر چه مطالعات بیشتری در این زمینه باید صورت گیرند.

واژه‌های کلیدی: *APACHE IV*، *MPM*، مرگ و میر، بخش مراقبت‌های ویژه

* دانش آموخته رشته پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی؛ دانشگاه علوم پزشکی قزوین

** دانشجوی رشته پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی؛ دانشگاه علوم پزشکی قزوین

*** عضو هیئت علمی گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی؛ دانشگاه علوم پزشکی قزوین

**** عضو هیئت علمی گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی؛ دانشگاه علوم پزشکی قزوین